722/05

Den 2. maj 2005 blev i sag nr. 64.306:

xxxx xxxxx xxxxx
xxxxxxxxxx xx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxx xxx xxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der er født i 1962 og har livsforsikring i Nordea Pension, klager ved sin repræsentant Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet over, at selskabet har stoppet udbetaling af invalidepension samt præmiefritagelse pr. 1/1 2004.

Selskabet har med virkning fra den 1/1 2004 stoppet præmiefritagelsen og udbetalingen af invalidepension under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3.

Det fremgår af sagen, at klageren var udsat for en arbejdsskade i 2002. På grundlag af helbredsoplysningerne har selskabet efterfølgende udbetalt invalidepension samt ydet præmiefritagelse i perioden 25/10 2002 til 1/1 2004.

Til brug for vurdering af om ydelserne kunne fortsætte, modtog selskabet en speciallægeerklæring af 8/6 2003 udfærdiget af afdelingslæge T.B.-R. samt akter fra H. Kommune.

Af speciallægeerklæringen af 8/6 2003 fremgår bl.a.:

"**Konklusion**

40-årig tidligere rygrask mand.

Under sit arbejde som slagter på svineslagteri glider klienten i noget fedt på gulvet. Pådrager sig den 19.03.02 traume mod nakke samt lænderyg. Er ikke bevidstløs i forbindelse med ulykken.

Efterfølgende gener fra nakke og lænderyg med udstrålende symptomer til både arme og ben. Har i hele efterforløbet måtte tage en del smertestillende medicin. Har siden forsøgt sig med forskellige former for behandling. Får aktuelt behandlinger hos manuel mediciner og laver selv en del udstrækningsøvelser, som lindrer en smule. Der har ikke været nogen bedring i tilstanden i den forgangne periode.

Er aktuelt sygemeldt, men ikke opsagt fra sit arbejde. Vil, som tilstanden er aktuelt, ikke være i stand til at vende tilbage til tidligere arbejde, som er hårdt rent fysisk.

Udredt radiologisk med MR-skanning af halshvirvelsøjlen, der har vist cervikal prolaps på 2 niveauer. Prolapserne imidlertid ikke særlig store, og operativ behandling har ikke været indiceret. Hvorvidt de fundne cervikale prolapser kan henføres til ulykkestilfældet, er uvist, i det mindste er der en tidsmæssig årsagssammenhæng mellem nakkesmerter og udstrålende symptomer til armene.

Har aktuelt klager som anført.

Objektivt finder man for halshvirvelsøjlens vedkommende muskulære forandringer samt bevægeindskrænkning og -sensoriske forstyrrelser i arme specielt højre, men aktuelt ingen mistanke om nerverodspåvirkning. For lænderyggens vedkommende finder man lænderyggen med moderat bevægeindskrænkning samt muskulære forandringer, men ingen mistanke om nerverodspåvirkning til benene.

Skadelidte har nu kroniske følger efter distorsion af halshvirvelsøjlen samt traume mod lænderyggen i form af en kronisk lumbago ischias lignende tilstand. Var tidligere at betragte som værende rygrask, ulykken har utvivlsomt været årsagsgivende til aktuelle gener. Der er udmærket årsagssammenhæng.

Der er tale om et mén samt påvirkning af erhvervsevnen. Tilstanden må betragtes som værende stationær. Der har ikke været nogen bedring i tilstanden."

Af den afsluttende rapport fra arbejdsprøvningen i september/oktober 2003 på det slagteri, hvor klageren arbejdede, fremgår det bl.a., at han var blevet afprøvet igennem 8 uger, og at der i perioden ikke havde været noget fravær. Han var blevet afprøvet i forskellige arbejdsfunktioner, og det havde vist sig, at han kunne klare 3 timers arbejde pr. dag med nødvendige skånehensyn. Af rapporten fremgår videre, at han skulle have mulighed for at arbejde i eget tempo, ingen tunge løft og holde hvilepause ved behov. Han kunne endvidere ikke klare akkordarbejde, men de 3 timers arbejde var 100 % effektivt med de nævnte skånehensyn.

Klageren blev efterfølgende tilkendt fleksjob med skånehensyn pr. 1/11 2003.

I selskabets skrivelse af 9/1 2004 til klageren hedder det bl.a.:

"På grundlag af oplysningerne har vi vurderet, at du ikke har ret til fortsat præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, da din erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3 af den fulde erhvervsevne.

Ved vores vurdering har vi lagt vægt på, at du har varige følger efter arbejdsskaden. Du har smerter og nedsat bevægelighed i nakke og lænd, som påvirker din erhvervsevne. Du kan ikke klare tungere rygbelastende arbejde og er længere tid om alle opgaver.

Du er alligevel i stand til at klare 3 timers slagteriarbejde dagligt uden akkord. Du er i fleksjob og kan udføre arbejdet i dit eget tempo uden tunge løft. De 3 timer er 100% produktivitet med de nævnte skånehensyn.

Derfor opfylder du ikke betingelserne for præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension.

Udbetalingen for december måned 2003 var den sidste og præmiebetalingen skal herefter genoptages."

Klagerens repræsentant har i skrivelse af 2/2 2004 til selskabet redegjort nærmere for klagerens arbejdsprøvning. Af skrivelsen fremgår videre:

"Der er således tale om betydeligt nedsat arbejdstid (15 timer pr. uge mod normalt 37 timer), og i de 15 timer pr. uge er der tale om betydeligt nedsat arbejdstempo (til langt under halvdelen af normal arbejdseffekt). Samtidigt skal der under udførelse af arbejdet tages betydeligt hensyn i form af skåneforanstaltninger, samt mulighed for strækøvelser m.m. Hertil et væsentligt forøget dagligt medicinforbrug.

Ud fra denne beskrivelse mener vi derfor at Nordea Liv & Pension har truffet en fejlagtig beslutning. Den bør efter vor opfattelse, sammenholdt med normal praksis på området, fastsættes til en nedsættelse af erhvervsevnen på min 2/3, og dermed en fortsættelse af præmiefritagelse og udbetaling af invalidesum."

H. Kommune har i skrivelse af 6/2 2004 til klagerens repræsentant bekræftet, at klagerens fleksjob var oprettet med anseelige skånehensyn. Af skrivelsen fremgår videre:

"Der er aftalt at J.L.Ø. [klageren] skal arbejde 15 timer pr. uge, men jeg skal bekræfte at det ikke nødvendigvis svarer til en effektiv arbejdstid af den længde. Det er også begrundelsen for at akkordarbejde for J.L.Ø.'s vedkommende er fravalgt, til fordel for en udelukkende aflønning på timebasis. Derudover er der krav om specielle arbejdsområder, og særlige krav til indretning af arbejdsplads, hvilket igen understreger at J.L.Ø. nok næppe kunne klare de aftalte 15 timer på helt ordinære betingelser."

Selskabet har i skrivelse af 18/2 2004 til klagerens repræsentant fastholdt sin afgørelse. Selskabet har bl.a. oplyst, at det har vurderet erhvervsevnen på grundlag af helbredsoplysningerne sammenholdt med bl.a. resultatet af arbejdsprøvningen, der viste, at klageren kunne klare et ikke rygbelastende arbejde 15 timer ugentligt med 100 % effektiv indsats med de nødvendige skånehensyn.

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og gør over for nævnet gældende, at selskabet skal fortsætte forsikringsdækningen efter den 1/1 2004, idet han mener, at

hans erhvervsevne fortsat er betydeligt nedsat, og at han end ikke har 1/3 erhvervsevne tilbage. Af klageskrivelsen fremgår bl.a.:

> "Jeg mener, at Nordea Liv og Pension har vurderet forkert i forhold til begrebet '100% effektivitet', idet dette blot er en intern slagter-beregningsmetode. Begrebet '100% effektivitet' dækker over en arbejdsindsats der svarer til ca. 1/3 af normal-indsatsen for en normal slagteriarbejder. Udover denne beskedne daglige arbejdsindsats i max 3 timer, skal der også tages andre betydelige hensyn, hvorfor kommunen også, ud fra en konkret samlet vurdering af min erhvervsmæssige situation har tilkendt virksomheden refusion i forhold til denne lave arbejdsevne."

I selskabets skrivelse af 14/7 2004 til nævnet hedder det bl.a.:

> "Forsikrede påpeger i sit brev til nævnet, at kommunen yder refusion til arbejdsgiveren på 2/3 og at hans erhvervsevne som følge deraf må være nedsat med 2/3, men den omstændighed at kommunen yder tilskud på 2/3 er ikke ensbetydende med, at erhvervsevnen er nedsat med 2/3 af den fulde erhvervsevne. Forsikrede mener også, at vi bør tage udgangspunkt i Højesteretsdommene fra november 2003 og december 2003, men i den aktuelle sag er erhvervsevnen afklaret, idet der er foretaget arbejdsprøvning, og der er etableret fleksjob som slagter med en arbejdstid på 3 timer daglig. Vi har standset ydelserne af helbredsmæssige årsager, ikke økonomiske.
>
> **Konklusion**
>
> Forsikrede mener, at vi skal yde fortsat præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension fordi han ikke kan klare akkordarbejde og fordi kommunen giver 2/3 tilskud til arbejdsgiveren. Han har gennemgået et forløb med arbejdsprøvning over 8 uger, hvor det blev afklaret, at han kan arbejde 3 timer dagligt med de nødvendige skånehensyn. Der blev etableret fleksjob som slagter på nævnte vilkår. Størrelsen af kommunens tilskud og det at han ikke kan klare akkordarbejde, er ikke i sig selv nok til at fortsætte ydelserne herfra.
>
> Vi fastholder derfor, at vi ikke kan yde præmiefritagelse og udbetale invalidepension efter 1. januar 2004."

Klagerens repræsentant har i skrivelse af 12/10 2004 til nævnet oplyst, at klagerens arbejdssituation var blevet væsentligt ændret fra omkring sommerperioden og fremefter. Af skrivelsen fremgår videre:

"Han har stort set ikke længere arbejde hvor han skal bruge kniv, men der er stort set alene tale om administrativt arbejde, papirarbejde. Dette p.g.a. at vort medlem ikke længere kan klare arbejdet med udskæring af kød, ej heller det forholdsvis ringe tempo han udførte det i. Vort medlems medicinforbrug, i form af smertestillende piller, var betragteligt stigende så længe han udførte udskæringsarbejde. Når han udfører arbejde af administrativ karakter er medicinforbruget mindre. Derfor har man i enighed mellem virksomhed, kommune og vort medlem udarbejdet en anden arbejdsbeskrivelse for arbejdet i flexjobbet, som afstedkommer mere administrativt arbejde.

I forhold til vurderingen af vort medlems muligheder i forhold til hele arbejdsmarkedet, herunder bl.a. revalideringsmulighederne, er disse bestemt vanskeliggjort ved at vort medlem siden barneårene har været præget af sin meget kraftige ordblindhed, hvilket i dag helt umuliggør uddannelse af enhver karakter. Dette har gennem årene også betydet at vort medlems muligheder på det øvrige arbejdsmarked har været meget begrænset, stort set alene begrænset til de ufaglærte håndværksmæssige fag. Og da vort medlem nu har fået en betydelig skade på bevægeapparatet, har han ikke mulighed for omskoling til andet erhverv. Vi mener helt klart at disse parametre bør indgå i vurderingen af sagen.

Vedlagt kopi af skolemæssige udtalelse samt udtalelse fra Skolepsykolog."

Herefter har selskabet indhentet de lægelige og sociale akter fra H. Kommune, der ligger til grund for ændringen af fleksjobaftalen samt beskrivelsen af det nye fleksjob. Af den nye arbejdsbeskrivelse fremgår bl.a.:

"**Arbejdet:** Deltagelse i arbejdet omkring egenkontrol, herunder udtagelse af nyreprøver og på sigt evt. salmonella-prøver.

Skånehensyn: Ingen overbelastning af nakke, skulder, lænd. Der skal være jævnt gulv. Ingen akkordarbejde på normale akkordbetingelser.

Arbejdstid: Der er parterne imellem aftalt en arbejdstid på gennemsnitlig 15 timer pr. uge."

Selskabet har i skrivelse af 22/11 2004 til nævnet bl.a. anført:

> "Der er således tale om omlægning af arbejdsopgaverne, stadig med skånehensyn, men der er ingen dokumentation for, at helbredstilstanden er forværret. Vi skal ikke kun vurdere erhvervsevnen. i forsikredes eget erhverv som slagter, men også i forhold til andre passende erhverv, så den omstændighed at forsikrede ikke kan udskære kød og ikke kan klare akkordarbejder, giver ikke i sig selv ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension. Der henvises til forsikringsbetingelsernes § 4 (bilag 1).
>
> Vi fastholder derfor, at der ikke er dokumentation for at forsikredes erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne, og at betingelserne for præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension derfor ikke er opfyldt."

Endelig har klagerens repræsentant i skrivelse af 10/12 2004 til nævnet fastholdt, at selskabets afgørelse er truffet på et fejlagtigt grundlag. Repræsentanten bemærker, at selskabet har oplyst, at klageren skulle kunne finde et job i passende erhverv, uden at selskabet konkret har peget på noget specifikt. Videre har repræsentanten anført:

> "Dette er jo netop problemet i forhold til J.L.Ø. Hans eneste erhvervsmæssige mulighed er et håndværksmæssigt job, idet hans store og voldsomme ordblindhed hæmmer ham kolossalt i forhold fil uddannelse, omskoling m.v. Derfor har kommunen også tilkendt flexjob som eneste mulighed. Det ligger jo netop også i lovgivninger omkring flexjob, at alle andre muligheder enten skal være afprøvet eller kunne udelukkes, før en tilkendelse af flexjob. Kommunen har således vurderet, at J.L.Ø.'s muligheder for omskoling, uddannelse, revalidering eller anden aktivering til selvforsørgelse ikke var muligt. J.L.Ø.'s eneste erhvervsmæssige mulighed er/var et flexjob i samme virksomhed som før skaden. Der er tale om så betydelige skånehensyn i selve jobbet, sammenholdt med en væsentlig nedgang arbejdstiden, at der rent faktisk er tale om en ringere situation end flexjobsloven beskriver, idet der både er betydelige reduktion af den daglige arbejdsindsats og betydelig reduktion af arbejdstid. Loven foreskriver reelt at man alene skal opfylde den ene del for at kunne få tilkendt flexjob.

J.L.Ø.'s helbredsmæssige situation har efter påbegyndelsen af flexjobbet for ca. 1 år siden forandret sig til det værre, således forstået at J.L.Ø.'s medicinforbrug er blevet forøget betragtelig. Dette førte til at man i samarbejde med kommune og virksomhed ændrede J.L.Ø.'s jobprofil i flexjobbet, således at han fik et endnu mindre belastende arbejde."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 4 Invaliditetsydelser**

Definition af invaliditet. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har forsikringstageren, når den forsikrede på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

…

Selskabet kan gøre retten til fortsat præmiefritagelse respektive fortsat udbetaling af invalidepension betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig invalidepension, der svarer til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagens akter og må herefter være enigt med selskabet i, at klagerens generelle erhvervsevne - vurderet i forhold til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser - ikke kan anses for nedsat i dækningsberettigende grad. Nævnet kan

derfor ikke pålægge selskabet at genoptage udbetalingen af invalidepension og præmiefritagelsen, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann